

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Hamishah humshe Torah

'im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be'er reḥovot 'al diķduķe Rashi ...
ye-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Leyi be-sof kol ḥelek

Sefer Devarim

Shelomoh ben Yitsḥak

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

OT

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9976

אונקלוס

חולין מינך ארי על-הדר תרין באנר אנירא
פלח שית שניין ויברכיג יי אללה בכל
המעבר : יט קל-בוכרא דוחיליך בתווך
ובצאנר דברין פקריש גראס-יעי אללה לא-
תפלח בוכרא דחוינך ולא פנוו בוכרא
דען : כ קדם יי אללה מילגיה שטא
בשטא באחרא דיחרץ יי אט ואינשביך
כא ואוריוה בית מומא טויר או עויר
כל מום ביש לאחכסיינה גראס-יעי אללה :
כב בקנוך מילגיה מסאבא ורכיא
כחרא כבשער-טבאי ואילא : כנ לחוד יתמי^ת
דרמיה לא פיכול על-ארעא תשדיינה כמייא :
א טר יתדריךא דאביבא ותעביר פסחא
גראס-יעי אללה אורי בירחא דאביבא אפקה
יי אללה מפזרים ועבר-ליד-גנון בליליא :

ב ותכוֹס פְּסָחָא קְרֵסָטִי אַלְפָר מִזְ-בְּנִי עֲגָא וְנִכְסָתִ-קְוּדְשִׁיא-מִן-תְּחוֹרִי בְּאַרְבָּא
קִיחְרָעִי יְלָאֵשְׁרָאֵת שְׁבִינִיתָה פְּמָן : ג לְאַ-פִּיכּוֹל עַלְוָה חַמְיעַ שְׁבָעָא יוּמִין

ג'ז

בש' ביענד במאטריך יתיה זבר חוריון פון גאנך אַרומָן בְּכוֹפְלָא עַל אַנְגִירָא פְּלַחַד שֵׁית שְׁנִין וּבִירָקָ מְטוֹלִיה יי' אלתקד בְּכָל מֶה דְתַחַבְדָ : יט בֶּל בְּוֹקְרָא דְאַתְּלִילָ בְּחוֹרָק וּבְעַנְקָ וּדְכְבָרָא מְקֻרְבָּשׂ קְרָס יי' אַלְהָה לֹא הַפְּלִיחָה בְּבִיכְרוּ תְּוֹרִיכְוּן וְלֹא חִגּוּן בְּכִירִי עֲנִיכְוּן : כ בְּקְרָס יי' אַלְהָכְוּן פְּלַבְּלִינָה שְׁבָא בְּשָׁנָא בְּאַתְּרָא דְיַתְּרָעָי אַתְּהוּן וְאַנְשָׁ בְּבִיכְרוּי תְּוֹרִיכְוּן :

כא נְאָרָם יְהִי בְּזֵבֶחֶם כְּמָקָא חָגֵר אוֹ קְמָי כֶּל מְבוּעָם בִּישׁ לֹא תְּכַסְיָה קְרָס יי' אַלְהָכְוּן : כג לְחוֹדָר אַרְמִיאתָה פְּלַבְּלִינָה זְמָקָבָן לְמַקְבָּבָק לְקוֹרְשָׁיא בְּתָנוֹה הַבְּשָׁר טְבָא וְאַילָא : כג תְּכַלְלִינָה זְמָקָבָן מְלַקְבָּבָק לְמַקְבָּבָק זְמָי סְוָבָּא לְעַבְרוּ שְׁתָא וּלְמַנְטוֹר לְתִבְלָלוּ עַל אַרְעָא תִּשְׁרוֹנִיה הַד קְפָא : כה הוֹו זְהִירָן לְקַנְטוֹר זְמָי סְוָבָּא לְעַבְרוּ שְׁתָא וּלְמַנְטוֹר תְּכַלְלִינוּ עַל אַרְעָא תִּשְׁרוֹנִיה הַד קְפָא : כז וְתִיְסָוּן אַפְקָה קְרָס יי' אַלְהָכְוּן טְמָאִים תְּקוֹפְתָה אַרְבִּיכָא לְמַעְבָּד בְּיה פְּסָחָה קְרָס יי' אַלְהָכְוּן אַרְומָן בְּנִיחָא דְאַפְקִיא אַפְקִיא נְחָכָן יי' אַלְהָכְוּן טְמָאִים וְתִיְבָלְלוּ נְימָה בְּלִילָא : כ וְתִיְסָוּן אַפְקָה קְרָס יי' אַלְהָכְוּן אַלְחָכְבָּעִי שְׁמַשְׁתָחָא וְעַזָּו וְתוֹרִי לְסָפָר בְּכָבוֹן יְמָא לְחוֹרָת וְתִיְבָלְלוּ נְימָה בְּלִילָא :

ג לא תִּבְלָלוּ עַל אַפְקָה תְּמִיעָ שׁוֹבָא וְזָמָן מְיַלְוָן לְשָׁמִיה בְּאַתְּרָא דְיַתְּרָעָי יי' לְאַשְׁרָה שְׁכִינָה פְּמָן : יט מְפַקְבָּוּן מְאָרָעָא דְמְאָרָעָא לְתִמְשִׁיר לְתִמְשִׁיר עֲנִיא אַרְומָן בְּכָהִילָו נְקַחְתָוּן מְאָרָעָא דְמְאָרָעָא דְמְאָרָעָא וְמְאָרָעָא כל

באר רחובות דקרווי רשי

שנתחנו ציינר כוותרי זכר הסוג, וכייתן אבן שטח (דוח ווערטגע גויס פרייליך זיין) (ועיין ברכ"ג, כרך מא' עמוד דף כט ע"ד) "ב" צומת
פְּלִיטָה, אַמְּדוֹעַן (סֶבֶה). כיוון דכתיב כירען זקרון ומוחת מחנין טמלה בכרכט גאואר. למ"ס כוותה מלט וכייתן חן
חויה נס כו נזוי בכרכט תקצצ'ה תראקי למשה ל' ב' קח מערת ר' דלי פְּזַעֲנוֹתָן זאַטְ�ן נְזֵי וְרֵגָה לְמַעַרְתָּה עַלְזָה גְּזֵי כְּכָרְתִּים רְקַדְּן כְּכָרְתִּים
וְכְלָרְטִים אַפְּסִיק (ושמורת דוח ווערטגען זון פריליך זיין) ווערטגע גויס פרייליך זיין: אַבְּן לְפִי תְּלֻמוֹת
לְרוֹכְּדִיל יְזֵם טָבָה הַמְּרֻקְּבָן לְקַמְּפָה מְלָת וְהִיא נְזֵי וְכְרַכְתִּים סִילָה וְהִיא אַךְ שְׂטָח (דוח ווערטגען זון פריליך זיין) כְּלִיל' טְחַלְּבָן:

רשב"ס

ענין כל קניין שעכבר מבעל נסיעה או נסיעה עוג לבעל נסיעה ובעקבות:

מכלל יופי

אבל לפישוא סגול אינטסמון ואם כן הוא תאר ויל שכר שיר שני יש לך לחתלו שהרי עברך שיש שנים שלמים ניוטנבלילה והשיכר את האן עבד ביום אינו עוכב בלילה ואם הוא שעבור כלילדה אין עוד כוון :
(יט) (הCERTAINLY). ר' פרוש אמר' סקדושתו מרחמת אריך לומר הרהור קדוש לבכורה :
טז (א) הוציאך כ' חלץ' מונזר לילא : ה' ג' ט' ט' י' ו' ז' כ' נמייר אל כלילא כתן לאם פרעה רשות נולת יין כותבי קידרין ממחה ונלהון לילא ויתפרקתו נ' מ' מתן עמי' ונו' : ו' ג' ר' ה' כתבי קידרין לילא חורת לובכית הפטשתה ייה כלילא ופעור סכתום וגדיית פטה לילא אלילא פיטהח ג' חמי' ז' ג' ר' ה' ט' ז' מ' ג' ו' ז' ה' פון ורכיס כנ' : ו' ג' ר' ה' ע' כתוב כי סקמ' נולת כתקרנוקה (*) .

עת עלות עמדו היטהר צוחל גהראdot תור הנטמך בעביס וככה י' ב' תנתקת וסרגע עד עת זרוכ הנטמך סגנ' טרה זולען' שעמ' וככה י' למינקר וטחונע גודל כו' וטככ' ווילגוטו' עד הכהך וס' כרכ' בערס' יিיר להעיגת רעהו וככה ק' מיטרעל גיז'ו' תחתל עמדו היטהר וטדונ' ל'ם בדרון פטרוס עד איז'ה הנטמץ ווילען' בוים היטהר צוחל גהראdot רגמאנק עד סופ' מזונת פראלהות כי קבלרכ'ה וויתר מתחטל רגמאנק עד סופ' מזונת פראלהות על כן כתוב פוניאף' הלאן' מוחדים ל'ם וכרכ' היטר סייס' קנס' יונאים :

(ב) **צאן** זכר . נון לקרוב כקמ' וכקר למחנייה . ווילויכ' צאנ זכר שיחקר וו' גנטוועס נאראהווכן טאטען ציטטער רית ווּן קוּוֹן ווְכַתֵּת פְּקָח לָהּ אַלְיָזָרְנוּן ווְכַתְּהַנְּעַנְס עַמְלָכְד סְפָמָק יוֹמָתְהָן זכר למחנייה :

(ג) (לחם עני) • שפ עני הכנעה ונקרא כן על שם
שנהען כב 23

אונקלוס

דברים נז ראה

אֱלֹהִים חַמֵּץ שְׁבָעָה יְמִים חַאֲבָלֶעֶלְיוּ מִזְוָה
לְחַם גָּנִי כִּי בְּחַפּוֹן יְצָאָה מַאֲרַץ מִצְרָיִם
לְמַעַן חֻכָּר אַתְּ-יּוֹם אַתְּ-חַקָּתָ מַאֲרַץ מִזְרָחִים
כְּלִימִי תְּיֵיחָ : ד וּלְאַדְוָרָאָה לְהָ שָׁאָר
שְׁלֹוחָה אַפְּשָׁה נְכָלָלָגְבָּלָה שְׁבָעָה יְמִים וְלֹא-יְלִין מַנוֹּן הַבָּשָׂר
אֲשֶׁר תּוֹבַח בְּעֶרֶב בַּיּוֹם הַרְאָשׁוֹן לְבָקָר :
ה לֹא תּוֹכַל לוֹבֵחַ אַתְּ-הַפְּסָחָה בְּאַחֲרָה
שְׁעָרֵיךְ אֲשֶׁר-דִּינָה אֱלֹהִיךְ נָטוּ קָרָךְ :
ו כִּי אַסְ-אַלְ-הַקְּדָם אֲשֶׁר-יִכְּמָר וְהַנְּזָהָר
אֱלֹהִיךְ לְשָׁבֵן שְׁמוֹ שֵׁם תּוֹבַח אַתְּ-הַפְּסָחָה
בְּגַרְבָּה כְּבוֹאָה שְׁמָשׁ מַזְעֵר צָאתָךְ מִמִּצְרָיִם :
ז וּבְשָׁלָתָ וְאֲכָלָתָ בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
אֱלֹהִיךְ גּוֹ וּפְנִיתָ בְּבָקָר וְהַלְכָתָ לְאַהֲלִיךְ :
ח שְׁשַׁת יְמִים תָּאֵל מִזְוָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
עַצְרָתָ לִיהְוָה אֱלֹהִיךְ לֹא פְעָשָׂה מְלָאָה :
ט שְׁבָעָה שְׁבָעָתָם תְּסִפְרֵיכָן
מִזְהָתָל חַרְמָשׁ בְּקָנוֹה פְּתָלָל לְסִפְרָ שְׁבָעָה
שְׁבָעָות : ז וְעַשְׂיוֹתָתָ חַג שְׁבָעָות לִיהְוָה
אֱלֹהִיךְ מִסְתָּרָנָתָ רְבָתָ רְהָה אֲשֶׁר תַּתְנוּ בְּאַשְׁר
יִבְרָכְךָ יְהוָה אֱלֹהִיךְ : יא וְשִׁמְחָתָ לְפָנֵינוּ
יְהָנוֹה אֱלֹהִיךְ אֲשֶׁר-בְּנָה וּבְתָמֵךְ וּבְעַזְבָּנָה וּאַמְתָחָה
וּמְלָיוֹ אֲשֶׁר-בְּשַׁעֲרָה וּמְגַנְּבָה וּמְלָכָה וּמְלָכָתָ
אֲשֶׁר בְּקָרְבָּה בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִכְפֹּר יְהוָה
אֱלֹהִיךְ לְשָׁבֵן שְׁמוֹ שֵׁם : יב וּבְרָתָ קִידָּ
עַבְרָה קִימָת בְּמִצְרָיִם וּשְׁמָרָת וּעֲשִׂית אַתְּ-
מְפַטְּרָ קְחָקִים הָאָלָה : יג חַג הַסְכָּתָתָ תְּעַשָּׂה
לְהָ שְׁבָעָה גָּמִים בְּאַסְפָּךְ מִגְּרָנָה וּגְיִקְבָּח :
יד וּשְׁפִּיחָה בְּחַגָּה אֲפָהוּבָנָה גְּבָתָה וּעַבְרָה
וְאַמְתָחָה

כל יומי חיכון : * מודרבון נקומי פסנאות ולא יחתמי לפסו תמר בכל האומכון שוכען יונתן ולא עבד בה כו' כישרא (ס"ה מוכחה) ותסיוון בקבשא ביומה קטאה לאצרא : ה ליה לבון רשו למכום ריש צפתה בחזאת פון קירובין באלחנן יתיב לבון : ז אלחנן באחרה דיתר עילאלחנן לאשראה שכגמיה פון היבסיתין פסחא איזגדת משא בעילich שמשא תבלוגיה עד פלוגות לילאצמו שרויות פוקאנכו מבקרים : ו וחתונותיהם באחרא דיתר עילich לאחמי ביה וחתונותם בעפרה מיפתחות ותתקה לאירוען : ח ביזמאקמא תקרבונת עומרה ווילון פיטרי מעלה חא עטיקא ושיתא יכון ראנשטייר החון מפרשן למכoil פיטרי מעלה תחנתה וויאו שביעאה החאה מתון כינישות ושבחא קדם יאלחנן לא גאנברון שברטה : ט שוכען שביעי תימנוו לכון פזונו ותשדרו למסלעם פילא למתצעו בפקלא במר העד עינקאנ חישרונו לומבי שוכען שבזען : ו מהערו מקרונות חנא ושבועיא קדם יאלחנן ימי בסתה גרבת ירכותה ייכנס קרבובין ואילחנן : יא ותידון בחדעתה פנא קדם יאלחנן אטון וגביןן יכונין ועכברין ואנטטחיבון גלעדי יביבובין וויאדו וויכטמא וארכמא דיביגיכון באחרא דיתר עילאלחנן לאשראה שכגמיה פאן : יב ותידון זביבין ארטם משעפדוון הוהין קמצבים ווישרין ופעדרו ית קיפא קאלין : יג חנא רסטלא מעדרו לכוא שוכען יוכן בטלטמן למכונש עליה מאיזוריכן וסקרו בו מעזרתיבון : יד ומירון בחרום תיבין בשאיירא וחלילא

ב' ב

רָשְׁבָּת

(ג) וכשלת כלִי . זשיגת כוכבך . חילך לאריך להעכוב כל' ימי שבתתך : (ט) מושך' חמדות כתרנגולו . כי שמור בקרות רלהיטיג אַיְרָבֶּס : (ז) מעדת' ליפ' חותם בערךך . יוקן פתרנונגס (ופער) (קק"ט וגירוט) קפַת די = (ג') בחמקן מירבק נגנו

מבולן יונתן

(ז) (טפם) - צדרשו מפם והוועוד ד' בתוסורו למאה
 (ט) (שכונת) - שפרוגה -
 (טבנין) - שבעות להם יוקוטה מליה
 (טבנין) - שבעות להם יוקוטה מליה
 (טבנין) - שבעות להם יוקוטה מליה

אונקלוס

וְאַמְתָּח וְלִינָאָה וְגִינָאָה וְיִחְמָא וְאַרְמְלָתָא
דְּבָקָרְנוֹךְ : טו שְׁבָעָא יוֹמָן פְּחֻזָּג קְרַסְ-דָּא
אֱלֹהֶיךָ בְּאַחֲנָא דִיחְרֵעִי יְהִי יְבָרְכֶךָ יְהִי
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-עַלְלָתָךְ וּבְכָל-עוֹבָרִי יְהִי וְתָהִי
בְּנָם חָדֵי : טו תְּלָח זְמָנִין בְּשְׁתָּא יְתָחִי
כְּלִידְכּוֹרְקָרְבָּן יְהִי אֱלֹהֶיךָ בְּאַחֲרָא דִיחְרֵעִי
בְּחָנָא דְּפִטְרִינָא וּבְחָנָא דְּשִׁבְעִינָא וּבְחָנָא
דְּמַטְלִיאָא וְלָא יְחַזּוּנָן קְרָסָן יְיִרְקָנֵן :
יְהִי גָּבָר כְּמַתָּנָת יְהִי בְּבָרְכָתָא דִיְהִי אֱלֹהֶיךָ
דִּיהְבְּ לְךָ :

ס ס ס

יְהִי דִּינֵינוּ וּפְרָעָנֵינוּ חַמְנִי-לְךָ בְּכָל-קְרוֹנוֹךְ
בְּנֵי אֱלֹהֶיךָ יְהִי בָּבְרָךְ לְךָ לְשְׁבָטָה
וַיְהִזְנוּנָן יְתָעָפָא דִין דְּקָשָׁוֹת : יְט לְאָ-
חַצְלִי דִין לֹא חַשְׁפָּמוֹדוּ אֲפִין וּלְאָ-תְּקַבֵּיל
שׁוֹחֵדָא אֲרִי שׁוֹחֵדָא מְעוֹר עַיִן חַכִּימִין
וּמְקַלְלִי פְּחַמְמִין תְּרִיצִין : כ ב קְוֹשְׁטָא
קוֹשְׁטָא הַוִּידְכִּיף בְּדִיל דִיחְיִי וּמִירַת יְתִ-
אָרְעָא בְּנֵי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לְךָ : כָא לְאָ-תְּצֹוב
לְךָ אֲשֶׁרֶת בְּלָא-אַילָן בְּסֶטֶר מְדֻבְּחָא בְּנֵי
אֱלֹהֶיךָ דְּמַעְבִּיד-לְךָ : כְב וּלְאָ-תְּקִים לְךָ
קְסָמָא דְּרַחֵק יְהִי אֱלֹהֶיךָ : א לְאָ-חַכּוֹס קְרָסָ-
יְיִ אֱלֹהֶיךָ תּוֹר וְאִימָר דִיהִי בְּיהִ מְוֹמָא כְ-
מְדֻרָם

ד"ה נְלִקְפָּנָן מְגַרְקָן וּמַיקָּנוּ לְמִזְמָכָנָה לְמִזְמָכָנָה (סוכה י"ב) : (טו) וְהִיָּת אָ-שְׁמָתָה . לְמִפְּטוֹחוֹנָה
לְזַעַן דְּיוּי חַלְלָה לְפָעָן כְּכַתְּחָה וּלְבָנָה תְּלוּוֹדָן לְמַדְיוֹת כְּלָמִידָן לְרַבָּתָן לְלִיְיָוָתָן כְּלָמִידָן
רִיקָם . אַלְמַנְתָּא מְוֹלָת רְחִיק וּמְלִי חַגְגָה : (ז) אִיש כְּמַתָּנָת יְדוֹ . חַגְגָה
עוֹלָת פְּרוּבָה וּסְלִמְנִיס עֲרוֹבָה : חַסְלָת פְּרַשְׁתָּרָה
שׁוֹפְטִים

דברים טו יז ראה שפטים

וְאַקְפָּח וּבְלֹוי וּמְגָר וּמִיחּוּס וּקְאַלְמָנָה אֲשֶׁר
בְּשַׁעֲרָה : טו שְׁבָעַת יְמִים פְּתַח לִיהְנָה
אֱלֹהֶיךָ בְּפָקוֹם אֲשֶׁר יִבְרְכֶךָ יְהָוָה בָּיִת יְבָרְכֶךָ
יְהָוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל חַבְואָחָר וּבְכָל מִעְשָׂה
מְצֻוֹת פָּט נְלִיך וּסְמִיט אָרְך שְׁמָך : טו שְׁלֹש פְּעָמִים
בְּשַׁנָּה גְּרָאָתָן בְּלִיזְכּוֹרְאָתָה-פָנִים יְהָוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּפָקוֹס אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַפְּצִוּת
מְצֻוֹת"ז וּבְתְּגַנְתָּה שְׁבָעָות וּבְמִתְּגַנְתָּה וְלֹא יְרָאָה אֶת-
פָנֵי יְהָוָה רִיקָם : יז אִיש בְּמַתָּנָת יְגָרְבָּת
יְהָוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר גַּמְזָלָךְ :

ומפטירין עניה סוערה . בישעיה בכימונ'ר : קכ"ז .
פלאי"ה . סימן :

ס ס ס

מְצֻוֹה חָצָא יְהִי שְׁפָטִים וּשְׁטָלִים תְּחִנּוּ-לְךָ בְּכָל-
שְׁעָרֵיךְ אֲשֶׁר יְהָוָה אֱלֹהֶיךָ
נְתַן לְךָ לְשְׁבָטָיךְ וּשְׁפַטְוּ אֶת-הָעָם מִשְׁפָט
אָדָךְ : יְט לְאָ-שְׁפָטה מִשְׁפָט לֹא תְּכִיר
פְּנִים וּלְאָ-תְּקַח שְׁחָד בַּיִת הַשְּׁחָד יַעֲול עַיִן
מִכְמִים וּוַיְסַלֵּפְךָ בְּבָרִי צְדִיקִים : כ ב אַדְךָ אַדְךָ
תְּרַגְּפָךְ לְמִצְנָח חַחִיל וּוַיְרַשְּׁת אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-
מְצֻוֹה חָצָב יְהָוָה אֱלֹהֶיךָ נְתַן לְךָ : ס כָא לְאָ-
חַטְעָל לְתַבְּשָׁרָה בְּלָא-עַצְל מִזְבֵּחַ יְהָוָה
מְצֻוֹת"ג אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר פְּעָשָׂה-לְךָ : כְב וּלְאָ-תְּקִים
לְךָ מַזְבֵּחַ אֲשֶׁר שְׁנָא יְהָוָה אֱלֹהֶיךָ : ס
חָצָד יְהִי א לְאָ-תְּחַזְבָּחַ לִיהְנָה אֱלֹהֶיךָ שָׂעָר נְשָׁה
אֲשֶׁר דָשֵׁי

ד"ה נְלִקְפָּנָן מְגַרְקָן וּמַיקָּנוּ לְמִזְמָכָנָה לְמִזְמָכָנָה (סוכה י"ב) : (טו) וְהִיָּת אָ-שְׁמָתָה . לְמִפְּטוֹחוֹנָה
לְזַעַן דְּיוּי חַלְלָה לְפָעָן כְּכַתְּחָה וּלְבָנָה תְּלוּוֹדָן לְמַדְיוֹת כְּלָמִידָן לְרַבָּתָן לְלִיְיָוָתָן כְּלָמִידָן
רִיקָם . אַלְמַנְתָּא מְוֹלָת רְחִיק וּמְלִי חַגְגָה : (ז) אִיש כְּמַתָּנָת יְדוֹ . חַגְגָה
עוֹלָת פְּרוּבָה וּסְלִמְנִיס עֲרוֹבָה : חַסְלָת פְּרַשְׁתָּרָה
שׁוֹפְטִים